

Semester	VI
Class	SYBA
Name of the Department	Economics
Paper No.	II
Title of the Paper	Macroeconomics – III
Name of the Teacher	Mrs. N. N. Pathak

UNIT- I

1. Define money supply. Explain the constituents of money supply. पैशाच्या पुरवठ्याची व्याख्या द्या . पैशाच्या पुरवठ्याचे घटक स्पष्ट करा.
2. Define money supply. What are the determinants of money supply? पैशाच्या पुरवठ्याची व्याख्या द्या . पैशाच्या पुरवठ्याचे निर्धारक कोणते आहेत?
3. Explain high powered money and state its components. उच्चशक्ती पैशाची व्याख्या द्या आणि त्याचे घटक विशद करा.
4. Describe current measures of money supply in India. भारतातील पैशाच्या पुरवठ्याच्या मापकांचे वर्णन करा.
5. Define velocity of circulation of money and explain factors affecting it. पैशाच्या भ्रमणवेगाची व्याख्या द्या आणि त्यावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
6. Review Fisher's Equation of Exchange. **Or** Explain cash transactions approach of quantity theory of money. फिशरच्या विनिमय समीकरणाचा आढावा घ्या **किंवा** चलनसंख्यामान सिद्धांताचा रोख व्यवहार दृष्टीकोन स्पष्ट करा.
7. Explain Cambridge equations. **Or** Explain cash balance approach of quantity theory of money. केंब्रिज समीकरणे स्पष्ट करा. **किंवा** चलनसंख्यामान सिद्धांताचा रोख शिल्लक दृष्टीकोन स्पष्ट करा.

UNIT – II

1. Discuss transaction motive and precautionary motive of demand for money. **Or** Explain the concept of active cash balances. पैशाच्या मागणीचे व्यवहार हेतू व खबरदारी हेतू स्पष्ट करा. **किंवा** क्रियाशील रोख ही संकल्पना स्पष्ट करा.
2. Explain speculative motive of demand for money. पैशाच्या मागणीचा सट्टेबाजी हेतू स्पष्ट करा.
3. With the help of a diagram explain Liquidity Trap. आकृतीच्या सहाय्याने रोखतेचा सापळा स्पष्ट करा.
4. Describe derivation of LM curve. LM वक्र कसा काढतात ते लिहा.
5. Explain slope of LM curve. LM वक्राचा उतार स्पष्ट करा.
6. Explain shifts in LM curve. **Or** Explain factors affecting shifts in LM curve. LM वक्रातील बदल स्पष्ट करा. **किंवा** LM वक्रातील बदलांवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

UNIT- III

1. With the help of a schedule and diagram explain Saving Function. तक्ता व आकृतीच्या सहाय्याने बचत फलन स्पष्ट करा.
2. Calculation on Y, C, S, APS and MPS. उत्पन्न (Y), उपभोग (C), बचत (S), सरासरी बचत प्रवृत्ती (APS), सीमांत बचत प्रवृत्ती (MPS) यावर गणित
3. Explain Investment Function. **Or** What are the factors determining Investment? **Or** How the rate of interest and marginal efficiency of capital determine Investment? गुंतवणूक फलन स्पष्ट करा. **किंवा** गुंतवणूक ठरवणारे घटक कोणते आहेत? **किंवा** व्याज दर आणि भांडवलाची सीमांत कार्यक्षमता गुंतवणूक कशी ठरवितात?
4. Describe derivation of IS curve. IS वक्र कसा काढतात ते लिहा.
5. Explain slope of IS curve. IS वक्राचा उतार स्पष्ट करा.
6. Explain shifts in IS curve. **Or** Explain factors affecting shifts in IS curve. IS वक्रातील बदल स्पष्ट करा. **किंवा** IS वक्रातील बदलांवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
7. Describe the concept of animal spirits. पशू भावना या संकल्पनेचे वर्णन करा.

UNIT- IV

1. Explain the simultaneous equilibrium in the goods market and money market with the help of IS-LM model. **Or** How are equilibrium rate of interest and national income of the economy determined in the IS-LM model? IS-LM प्रतिमानाच्या सहाय्याने वस्तू बाजार आणि मुद्रा बाजार यांच्यातील एकसामायिक समतोल स्पष्ट करा. **किंवा** IS -LM प्रतिमानात समतोलातील व्याज दर आणि राष्ट्रीय उत्पन्न निश्चिती कशी होते?
2. Describe various objectives of monetary policy. मौद्रिक धोरणाच्या विविध उद्दिष्ट्यांची चर्चा करा.
3. Explain quantitative instruments of monetary policy. मौद्रिक धोरणाची संख्यात्मक साधने स्पष्ट करा.
4. Explain qualitative instruments of monetary policy. मौद्रिक धोरणाची गुणात्मक साधने स्पष्ट करा.
5. Discuss effects of monetary policy on IS-LM model. मौद्रिक धोरणाचे IS-LM प्रतिमानावरील परिणाम लिहा. Describe various objectives of fiscal policy. राजकोषीय धोरणाच्या विविध उद्दिष्ट्यांची चर्चा करा.
6. What are the different instruments of fiscal policy? राजकोषीय धोरणाची विविध साधने कोणती आहेत?
7. Explain the slope of LM curve and effectiveness of fiscal policy. LM वक्राचा उतार आणि राजकोषीय धोरणाची परिणामकारकता स्पष्ट करा.
8. Explain the slope of LM curve and effectiveness of monetary policy. LM वक्राचा उतार आणि मौद्रिक धोरणाची परिणामकारकता स्पष्ट करा.
9. Explain the slope of IS curve and effectiveness of fiscal policy. IS वक्राचा उतार आणि राजकोषीय धोरणाची परिणामकारकता स्पष्ट करा.
10. Explain the slope of IS curve and effectiveness of monetary policy. IS वक्राचा उतार आणि मौद्रिक धोरणाची परिणामकारकता स्पष्ट करा.

Semester	IV
Class	SYBA
Name of the Department	Economics
Paper No.	II
Title of the Paper	Demography
Name of the Teacher	Mrs. N. N. Pathak

UNIT- I

1. Define fertility. Explain biological and physiological factors affecting fertility. जननक्षमतेची व्याख्या द्या. जननक्षमतेवर परिणाम करणारे जीवशास्त्रीय आणि शरीरशास्त्रीय घटक स्पष्ट करा.
2. Define fertility. Explain social factors affecting fertility. जननक्षमतेची व्याख्या द्या. जननक्षमतेवर परिणाम करणारे सामाजिक घटक स्पष्ट करा.
3. Define fertility. Explain economic factors affecting fertility. जननक्षमतेची व्याख्या द्या. जननक्षमतेवर परिणाम करणारे आर्थिक घटक स्पष्ट करा.
4. Explain age at marriage and state factors affecting age at marriage. **Or** Explain factors affecting nuptiality. (social, economic) विवाहाचे वय स्पष्ट करा आणि विवाहाच्या वयावर परिणाम करणारे घटक लिहा. **किंवा** विवाह दरावर परिणाम करणारे घटक लिहा. (सामाजिक, आर्थिक)
5. Define mortality. Explain factors affecting mortality rate. **Or** Why is mortality rate in India or in developing countries declining? मृत्युतेची व्याख्या द्या. मृत्युतेवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा. **किंवा** भारतातील / विकसनशील देशांतील मृत्युता दर कमी का होत आहे?
6. Explain the concept of life table and state its importance. आयुष्मान सारणी ही संकल्पना स्पष्ट करा आणि तिचे महत्त्व विशद करा.

UNIT- II

1. Define migration and state its types. स्थलांतराची व्याख्या द्या आणि त्याचे प्रकार लिहा.
2. What are the factors affecting migration? स्थलांतरावर परिणाम करणारे घटक कोणते आहेत?
3. Explain the theory of migration given by Harris and Todaro. **Or** Explain the Harris- Todaro model of migration. हॅरिस आणि टोडॅरो यांनी दिलेला स्थलांतराचा सिद्धांत स्पष्ट करा. **किंवा** हॅरिस आणि टोडॅरो यांनी दिलेले स्थलांतराचे प्रतिमान स्पष्ट करा
4. Review issues related migration. स्थलांतराशी निगडित समस्यांचा आढावा घ्या.
5. Explain trend and pattern of urbanisation in India. भारतातील शहरीकरणाची प्रवृत्ती आणि आकृतीबंध स्पष्ट करा.
6. What are the factors / causes of increase in urbanisation trend? शहरीकरणाची प्रवृत्ती वाढण्याचे घटक / कारणे कोणती आहेत?
7. Discuss various problems of urbanisation (such as poverty, health, water supply, sanitation, housing, slum areas, social unrest, education, transport bottleneck, environment etc) शहरीकरणाच्या समस्यांची चर्चा करा. (दारिद्र्य, आरोग्य, पाणी पुरवठा, सांडपाणी व कचरा, घरे, झोपडपट्टी, सामाजिक अस्वस्थता, शिक्षण, वाहतूक अडचणी, पर्यावरण इत्यादी)

UNIT- III

1. Discuss salient features of India's population policy. भारताच्या लोकसंख्या धोरणाच्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.
2. Review the evolution of India's population policy. भारताच्या लोकसंख्या धोरणाच्या विकासाचा / उल्लांतीचा आढावा घ्या.
3. Elaborate on the change in focus of India's population policy. (Population control to family welfare to women empowerment) भारताच्या लोकसंख्या धोरणातील बदलांची दिशा विशद करा. (लोकसंख्या नियंत्रण ते कुटुंब कल्याण ते स्त्री सक्षमीकरण)
4. State the importance of family planning. कुटुंब नियोजनाचे महत्त्व लिहा.
5. Review various methods of family planning. कुटुंब नियोजनाच्या विविध पद्धतींचा आढावा घ्या.
6. Describe the importance of population projection. **Or** Why is population projection important in national planning? लोकसंख्या प्रक्षेपणाचे महत्त्व लिहा. **किंवा** देशाच्या नियोजनात लोकसंख्या प्रक्षेपण महत्त्वाचे का असते?